

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי כ"ג באייר תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

כתובות - צ"ט

1. **ללשון ב' באופן שאמר המשלח מכור לי לתך ומכר כור [כפול] וודאי נחשב מוסיף על דבריו, והספק רק כשאמר לו למכור כור ומכר לתך. מהו הספק? צדדי הספק:** האם יכול לומר השליח עשיתי לך טובה, שהרי אם הייתי מוכר הכל ולבסוף לא היית זקוק למעות, לא היית יכול לחזור בך - ומוסיף הוא.

או שיאמר לו בעל הבית איני רוצה שירבו עלי שטרות מכירה - ומעביר הוא.

רצו להוכיח: נתן לשליח דינר של זהב [6 סלעים] ואמר לו הבא לי חלוק, והלך והביא לו בשלש חלוק ובשלש טלית - ונתברר שהדינר של הקדש, שניהם מעלו, [המשלח על החלוק, והשליח על הטלית] ומשמע שנחשב 'מוסיף' כיון שאם היה נחשב 'מעביר' הבעל הבית לא מעל.

ונדחה: מדובר שהשליח הביא חלוק ששוה שש בשלש ובזה עשה שליחותו של בעל הבית. והשליח מעל: על הטלית.

ולפ"ז צריך לפרש הסיפא: 'רבי יהודה אומר: אף בזה בעל הבית לא מעל, מפני שיכול לומר חלוק גדול הייתי מבקש ואתה הבאת לי חלוק קטן ורע'. שאין הכוונה שהביא לו חלוק ששוה רק שלוש, אלא שאומר לשליח אם היית קונה ב-6 היו נותנים לך טלית ששווה 12 סלעים גדולים [יותר מכפול].

וראיה שמדובר באופן זה: שרק בכך יובן מה ששנינו: מודה רבי יהודה, בקטנית ששניהם מעלו, שמדובר במקום שאין מוכרים באומד אלא במדויק פרוטה לכמות מסוימת, ולא היו מוזילים אם היה קונה יותר.

עוד רצו להוכיח: מהדין האחרון במשנתנו היתה כתובתה 400, ומכרה ומכרה לזה במנה ולזה במנה, ולאחרון יפה מנה ודינר במנה, של אחרון - בטל, ושל כולן - מכרן קיים, והרי היא כשליח של היתומים ומכירותיה לראשונים קיימות אע"פ שמכרה להם רק חלק משמע שאינו נחשב מעביר.

ונדחה: מדובר בשדות קטנים שאינם סמוכים זה לזה ומלכתחילה לא נעשית שליח למכור הכל יחד.
2. **כשאדם אמר לשלוחו למכור לאחד ולא לשנים - פשיטא שאינו יכול למכור לשנים. מה הדין אמר אמר לו לאחד בסתמא? רב הונא:** לאחד - ולא לשנים, ר"ח ורבה בר"ה: לאחד - ואפילו לשנים, ואפילו למאה - וכן פסק להם רב נחמן.

אמנם בכל אופן שהשליח טועה מכוונת המשלח הודה רב נחמן שהמקח מתבטל - והקשו לו שהרי 'אין אונאה לקרקעות' ותירץ: שאין אונאה כשטעה בעל הבית, אבל אם טעה שליח יאמר לו 'לתקוני שדרתיך ולא לעוותי'. ובטלה שליחותך.

רצו להוכיח: מהדין של מכרה 400 4 אנשים - ומשמע שיכולה ליותר מאחד. **ונדחה:** שמדובר בשדות קטנים ומלכתחילה נתמנתה למכור בחלקים.
3. **מנין שיש לחלק בין טעות של שליח לטעות של בעל הבית? שנינו:** האומר לשלוחו צא ותרום ולא פירש כמה - תורם כדעת בעל הבית, ואם אינו יודע דעתו של בעל הבית - תורם בבינונית אחד מחמשים, פיחת עשרה או הוסיף עשרה - תרומתו תרומה, כיון שיכול לומר לו בכך אמדתיך. ומשמע שאם פיחת יותר מעשרה בטלה שליחותו.

ואילו לגבי תרומת בעל הבית עצמו, חלה אפילו בטעות יותר גדולה שהרי שנינו תרם ועלה בידו בטעות אפילו אחד מעשרים - תרומתו תרומה.
4. **משנה - שום הדיינין שפיחתו שתות או הוסיפו שתות כיצד הדין? לת"ק:** מכרן בטל. **לרשב"ג:** מכרן קיים, שא"כ מה כח בית דין יפה.

אבל אם עשו אגרת בקורת ביניהן [מכרז], אפילו מכרו שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה - מכרן קיים.